

NICK VUJICIC

Įkvepianti tikra
istorija, kaip įveikti
iššūkius ir atrasti
gyvenimo kelią

GYVENIMAS BE RIBŲ

Alma littera

Ižanga

Esu Nikas Vujičičius. Man dvidešimt septyneri. Gimiau be galūnių, tačiau tai manęs nevaržo. Keliauju po pasaulį skatindamas žmones tikėjimu, viltimi, meile, drąsa įveikti sunkumus ir siekti savo svajonių. Šioje knygoje pasidalysiu patirtimi, kaip nugalėti kliūtis: kai kurias specifines, panašias į mano, bet daugumą – pasitaikančių mums visiems. Mano tikslas – skatinti įveikti jums tekusius iššūkius ir sunkumus, kad rastumėte *savo* tikslą ir kelią į džiaugsmingą gyvenimą.

Dažnai mums atrodo, kad gyvenimas neteisingas. Sunkumai ir nepalankios aplinkybės gali sukelti nepasitikėjimą savimi ir nusivylimą. Tą gerai suprantu. Tačiau Biblijoje pasakyta: „Laikykite, broliai, tikru džiaugsmu, kad pakliūvate į visokius išmėginimus.“* Tai pamoka, kurią daugelį metų stengiausi išmokti. Galiausiai suvokiau, kad savo patirtimi galiu padėti suprasti, jog dauguma sun-

* Jokūbo laiškas 1, 2. Šventasis Raštas. Senasis ir Naujasis Testamentas. Vertė Antanas Rubšys, Česlovas Kavaliauskas. – Vilnius: Katalikų pasaulis, 1998. (*Čia ir toliau – vertėjos pastabos.*)

kumą, su kuriais susiduriame, atveria galimybes išsiaiškinti, kas esame, kuo galime pasidalyti ir kaip būti naudingi kitiems.

Mano tėvai – pamaldūs krikščionys, bet kai gimiau ir be rankų, ir be kojų, jie svarstė, ką Dievas galvojo kurdamas mane. Iš pradžių manė, kad tokiam kaip aš nėra nei ateities, nei vilties kada nors turėti normalų, turiningą gyvenimą.

Vis dėlto dabar mano gyvenimas pranoksta viską, ką buvo galima įsivaizduoti. Kasdien nepažįstami žmonės man skambina, rašo žinutes, elektroninius laiškus, kreipiasi per tviterį. Jie prieina prie manęs oro uostuose, viešbučiuose, restoranuose ir apkabina sakydami, kad vienaip arba kitaip aš paveikiau jų gyvenimą. Tikrai esu palaimintas. Aš *džiaugsmingai* laimingas.

Mano tėvai negalėjo numatyti, kad mano negalia – mano „kryžius“ – gali tapti palaima, atverti išskirtinių galimybių, padėti užmegzti ryšius su žmonėmis, atjausti juos, pajusti jų kančią ir juos paguosti. Aš tikrai patiriu didžiulių sunkumų, bet Dievas man nepagalėjo mylinčios šeimos, gana įžvalgaus proto ir gilaus, tvirto tikėjimo. Būsiu atviras dabar ir visoje knygoje sakydamas, kad tiek tikėjimas, tiek tikslo suvokimas sustiprėjo, kai atlaikiau labai baisų laikotarpį.

Mat prasidėjus tiems sunkiems paauglystės metams, kai visi ieškome savo kelio, mane apėmė neviltis dėl tokių aplinkybių, nes jaučiau, kad niekada nebūsiu „normalus“. Ne paslaptis, jog mano kūnas buvo ne toks kaip klasės draugų. Kad ir kaip stengiausi atlikti tokius paprastus veiksmus kaip plaukimas ir važiavimas riedlente, tik dar aiškiau suvokiau: tiesiog yra dalykų, kurių niekada negalėsiu padaryti.

Prisidėjo ir tai, kad kai kurie negailestingi vaikai pavadindavo mane apsigimėliu ir ateiviu iš kitos planetos. Be abejo, turiu žmogiškus jausmus ir norėjau būti kaip visi, bet galimybių tą pasiekti buvo

per mažai. Norėjau būti pripažintas, tačiau jaučiau, kad taip nėra. Norėjau pritapti, bet, regis, taip nebuvo. Taigi, patekau į aklavietę.

Sielvartas draskė man širdį. Buvau prislėgtas, užplūdo neigiamos mintys, nemačiau gyvenimo prasmės. Jaučiausi vienišas net apsuptas šeimos narių ir draugų. Nerimą kėlė tai, kad tiems, kuriuos myliu, visada būsiu našta.

Tačiau kaip tada klydau. Tai, ko nežinojau tomis liūdnomis dienomis, buvo galima surašyti į knygą – ją dabar ir laikote. Jos puslapiuose patarsiu, kaip pamatyti viltį net užklupus sunkiausiams išbandymams. Nušviesiu kelią į kitą sielvarto pusę, kur pasijusite stipresni, ryžtingesni, galintys siekti tokio gyvenimo, kokio norite, ir galbūt net atrasti gyvenimą ten, kur niekada nė neįsivaizdavote.

„Jei ko nors labai norite ir imatės entuziastingai ir jei tai Dievo valioje, būtinai pasieksite.“ Tai stiprus pareiškimas. Atvirai kalbant, ne visada ir pats tuo tikėjau. Jei internete matėte nors vieną mano pokalbį, jų metu iš manęs spinduliuojanti laimė – kelionės per gyvenimą rezultatas. Iš pradžių turėjau ne viską, ko reikėjo, ir keliaujant tolyn prireikė keletu trūkstančių svarbių dalykų. Tad supratau – jei norėsiu gyventi nevaržomas, reikės:

tvirto tikslo;

tokios stiprios vilties, kad jos būtų neįmanoma prarasti;

tikėti Dievą ir neribotomis galimybėmis;

meilės ir mokėti priimti save tokį, koks esu;

tinkamo požiūrio;

dvasinės drąsos;

noro keistis;

patiklios širdies;
noro ieškoti galimybių;
mokėti įvertinti riziką ir pasijuokti iš gyvenimo;
pasiryžti pirma būti naudingam kitiems.

Kiekvienas šios knygos skyrius skiriamas vienai iš šių savybių, nušviečiamų taip, kad, tikiuosi, galėsite tuo naudotis savo pačių kelionėje į pasitenkinimo teikiančią ir prasmingą gyvenimą. Rašau apie tai, nes dalijuosi Dievo meile jums. Noriu, kad patirtumėte Jo skirtą jums džiaugsmą ir pasitenkinimą.

Jei esate iš tų daugelio besigrumiančių su kasdienybe žmonių, įsidėmėkite, kad po visų mano grumtynių laukė atrastas gyvenimo tikslas. Ir paaiškėjo, kad jis labai, labai, *labai* pranoksta viską, ką būčiau galėjęs įsivaizduoti.

Jūs gali užklupti sunkūs laikai. Galbūt nusivilsite ir manysite, kad nebeturite jėgų pakilti. Pažįstu tą jausmą, bičiuliai. Visi pažįstame. Gyvenimas ne visada lengvas, bet kai nugalime sunkumus, tampame stipresni ir dėkingesni toms aplinkybėms. Iš tikrųjų svarbu tik tai, su kokiais žmonėmis susiduriate savo kelyje ir kaip baigiate kelionę.

Myliu savo gyvenimą, taip pat ir jūsų. Būdami drauge galime tiesiog pasidžiaugti galimybėmis. Na, ką pasakysite? Į kelionę, bičiuliai?

Jei nesulaukiate stebuklo, patys juo tapkite

Vienoje populiariausioje internetinės svetainės „YouTube“ filmuotoje medžiagoje apie mane rodoma, kaip važiuoju riedlen-te, plaukiu banglente, klausausi muzikos, mušu golfo kamuoliuką, griūnu, atsikeliu, kalbu auditorijai, o geriausia – mane apkabina daugybė įvairiausių puikių žmonių.

Tai juk tokie gana įprasti veiksmai, kuriuos gali atlikti kiekvienas, ar ne? Ir kaip manote, kodėl šie vaizdai buvo peržiūrėti *begalę* kartų? Mano nuomone, žmones traukia tai pamatyti dėl to, kad nepaisydamas fizinių trūkumų gyvenu taip, tarsi manęs niekas nevaržytų.

Žmonėms dažnai atrodo, kad turintieji sunkią negalią yra neveiklūs, galbūt net pikti ir užsisklendę savyje. Man patinka stebinti juos rodant, kad mano gyvenimas pilnas nuotykių ir teikia pasitenkinimo.

Tarp daugelio komentarų po šiuo filmuku dažnai pasitaiko tokia pastaba: „Matydamas tokį vyruką jaučiantis laimingą imu stebėtis, kodėl, po galais, kartais savęs gailiuosi... arba manau, kad

nesu pakankamai patrauklus ar linksmas, ar BET KOKS KITOKS. Kaip galiu turėti tokių minčių, kai šis vaikinys, gyvenantis be galūnių, yra LAIMINGAS!?”

Dažnai manęs to paties klausia: „Nikai, kaip gali būti toks laimingas?“ Tikriausiai turite savų sunkumų, todėl iškart atsakysiu.

Atradau laimę, kai suvokiau, jog esu tobulas Nikas Vujičičius, kad ir kiek trūkumų turėčiau. Esu Dievo kūrinys, sukurtas pagal Jo man numatytą planą. Tačiau nesakau, kad nebūtų galima ko nors pataisyti. Visada stengiuosi būti geresnis, kad galėčiau geriau tarnauti Jam ir pasauliui!

Tikrai tikiu, kad mano gyvenime nėra jokių ribų. Noriu, kad ir jūs taip pat manytumėte apie savo gyvenimą, nesvarbu, kokie sunkumai slėgtų. Kadangi pradedame keliauti drauge, stabtelėkite minutėlę ir pagalvokite, kaip patys save suvaržėte arba kitiems leidote jus suvaržyti. Paskui pagalvokite, kaip jaustumėtės atsikratę tų suvaržymų. Koks būtų jūsų gyvenimas, jei *viskas* būtų įmanoma?

Formaliai aš *neįgalus*, tačiau iš tikrųjų atrandu daug *galimybių*, nes neturiu galūnių. Mano išskirtiniai trūkumai atvėrė išskirtinių galimybių pasiekti tiek daug reikalingų dalykų. Tik įsivaizduokite, ką galite jūs!

Per dažnai sakome sau, jog nesame pakankamai sumanūs arba patrauklūs ar talentingi, kad galėtume pasiekti savo svajones. Sutinkame su tuo, ką apie mus sako kiti, arba patys save apribojame. Blogiausia tai, kad nevertindami savęs neleidžiate *Dievui* reikštis per jus!

Kai atsisakote svajonių, atstumiate Dievą. Tačiau esate Jo kūriniai. Jis sukūrė jus konkrečiam tikslui, todėl jūsų gyvenimas negali būti apribotas daugiau, nei jame gali tilpti Dievo meilės.

Aš galiu rinktis. Jūs irgi galite rinktis. Galime jaustis nusivylę ir turintys trūkumų. Galime niršti, pykti arba liūdėti. Atėjus sunkiems laikams arba susidūrę su užgauliais žmonėmis galime mokytis iš tokios patirties ir gyventi toliau, pasiryžę kurti savo laimę.

Kaip Dievo vaikai, esate gražūs ir brangūs, verti daugiau negu viso pasaulio deimantai. Jūs ir aš puikiai tinkame būti tokie, kuriems mums skirta būti! Tačiau visada reikėtų išsikelti tikslą – tapti vis geresniems ir turėti didelių svajonių. Einant tuo keliu reikia prisitaikyti, nes gyvenimas ne visada rožinis, tačiau gyventi visada verta. Ir nesvarbu, kokios būtų aplinkybės, kol gyvenate, turite įnešti savo indėlį.

Negaliu padėti jums rankos ant peties ir nuraminti, tačiau galiu kalbėti iš širdies. Kad ir koks beviltiškas atrodytų gyvenimas, visada yra vilties. Kaip būna blogų aplinkybių, taip visada būna ir gerų dienų. Kad ir sunkios atrodytų aplinkybės, galite siekti pokyčių. Noras keistis nieko nepakeis. Sprendimas pradėti veikti pakeis viską!

Viskas, kas atsitinka, yra tik į gera. Esu tuo tikras, nes taip buvo man. Ko vertas gyvenimas neturint galūnių? Žvelgdami į mane žmonės supranta, kad susidūriau su daugybe kliūčių bei sunkumų ir juos įveikiau. Todėl jie klausosi manęs ir randa įkvėpimo šaltinį. Taip galiu dalytis savo tikėjimu, sakyti jiems, kad yra mylimi, ir suteikti vilties.

Tai mano indėlis. Svarbu suvokti savąją vertę. Žinokite, kad jūs taip pat galite daug nuveikti. Jei dabar jaučiatės nusivylę, viskas gerai. Vadinasi, norite daugiau, negu turite. Viskas į gera. Dažnai būtent sunkumai gyvenime parodo, kas mums iš tikrųjų skirta.

GYVENIMO VERTĖ

Daug laiko praėjo, kol supratau savo padėties pranašumus. Kai mama pradėjo lauktis manęs, savo pirmagimio, jai buvo dvidešimt penkeri. Buvo akušerė ir dirbo vyriausiąja vaikų slaugytoja gimdymo skyriuje, kur rūpinosi daugybe vaikų ir jų mamomis. Ji žinojo, ką daryti, kai pati laukėsi: valgė tinkamą maistą, nevartojo alkoholo-

lio, atsargiai vartojo vaistus, vengdama aspirino ir kitų vaistų nuo skausmo. Ji lankėsi pas geriausius gydytojus ir visi jie tvirtino, kad vaikas vystosi sėkmingai.

Tačiau ji kažko nuogaštavo. Artėjant gimdymo laikui mama nerimaudama kelis kartus sakė tėčiui: „Tikiuosi, vaikeliui viskas gerai.“

Nėštumo metu du kartus atlikdami ultragarsinį tyrimą gydytojai nepastebėjo nieko neįprasto. Jie pranešė, kad tai berniukas, bet nė žodžiu neužsiminė, jog nemato galūnių! Pagimdžiusi mane 1982 metų gruodžio 4 dieną ir ne iškart pamačiusi, mama pirmiausia gydytojos paklausė: „Ar kūdikis sveikas?“ Kadangi atsakymo nesulaukė, o kūdikio vis nerodė, jai kilo įtarimas, kad kažkas negerai. Manęs nedavė mamai palaikyti, bet pasikvietė pediatrą ir nusinešė mane tolėliau apžiūrėti ir pasitarti. Kai mama išgirdo garsų, sveiką kūdikio riksmą, jai palengvėjo. Tačiau tėtis, per gimdymą pastebėjęs, kad neturiu rankutės, pasijuto blogai ir buvo išvestas.

Priblokšti vaizdo, kurį pamatė, gydytojai ir slaugytojos kuo greičiau mane suvystė.

Nuojauta mamos neapgavo. Dirbdama slaugytoja ji buvo dalyvė gimdymų, todėl medikų akyse pamačiusi nerimą suprato, kad kažkas negerai.

– Kas atsitiko? Kas vaikeliui? – paklausė ji.

Iš pradžių gydytoja tylėjo, bet kai mama pareikalavo atsakymo, išgirdo medicinos terminą.

– *Phocomelia*, – ištarė gydytoja.

Turinti medicininį išsilavinimą mama suprato, jog tai sindromas, kai vaikas gimsta su nepakankamai susiformavusiomis arba visai neišsivysčiusiomis galūnėmis. Ji tiesiog negalėjo susitaikyti, kad tai tiesa.

Tuo metu už durų stovintis priblokštas tėtis svarstė, ar jis tikrai matė tai, ką manė pamatęs.

– Kaip mano sūnus? Jis neturi rankutės? – pamatęs ateinantį pasikalbėti pediatrą sunerimęs paklausė tėtis.

– Tiesą sakant, – kuo jautriau pratarė pediatras, – jūsų sūnus neturi nei rankučių, nei kojyčių.

Tėtį pribloškė tokia žinia, ir jis pajuto didelį sielvartą.

Kurį laiką sėdėjo apstulbęs, negalėdamas nė žodžio ištarti, bet staiga pašoko genamas globėjiško instinkto. Jis nuskubėjo tai pasakyti mamai, kol ji dar manęs nepamatė, tačiau radęs ją gulinti lovoje ir verkiančią labai nusivylė. Medikai jau buvo viską pasakę. Jie siūlė jai palaikyti mane, bet mama atsisakė paimti ir liepė nešti mane šalin.

Slaugytojos verkė. Akušerė taip pat verkė. Ir aš, žinoma, verkiau! Galiausiai buvau paguldytas šalia mamos, tačiau ji negalėjo žiūrėti į mane – savo vaiką be galūnių.

– Neškite jį šalin, – sakė ji. – Nenoriu nei liesti jo, nei į jį žiūrėti.

Iki pat šiol tėtis apgailestauja, kad medikai nesuteikė jam galimybės tinkamai paruošti mamą. Vėliau, kai mama užmigo, jis ap-lankė mane naujagimių kambaryje. Grįžęs pas mamą pasakė: „Vai-kelis gražutis.“ Tėtis paklausė, gal vis dėlto ji norėtų mane matyti, tačiau mama atsisakė, vis dar buvo per daug priblokšta. Jis suprato jos jausmus.

Užuot šventę mano gimimą, tėvai ir visa bažnyčia liūdėjo. „Jei Dievas yra meilė, – stebėjosi jie, – kodėl leidžia tokiems dalykams atsitikti?“

MAMOS SIELVARTAS

Aš buvau tėvų pirmagimis. Bet kurioje šeimoje tai būtų svarbi priežastis džiaugtis, bet man gimus mamai niekas neatsiuntė gėlių. Tai ją skaudino ir dar labiau stiprino neviltį.